

13.

Dążenie do wielkości i powagi
rozwiązań.

Zerwanie z czułością i ckliwością arkadyjskich sielanek i realizacja wskazań Czarteryjskiej, rozwiniętych przez Giżyckiego, wprowadziła polską sztukę ogrodową na nowe drogi, wiedące do szerokie zakrejenych rozwiązań krajobrazowych. Elementy kompozycji pozostały w znacznej mierze te same, co i przedtem, ale ich wzajemny stosunek oraz treść wewnętrzna ulega zasadniczym zmianom. Duży wpływ w tym kierunku wywarła działalność ogrodnicza i pisarska księcia Pückler - Muskau (1785-1871), twórcy ogromnego parku w Mużakowie, zapoczątkowanego w 1816 roku. Ustalił on sformułowanie zasad nowego kierunku:

„Park powinien mieć charakter jedynie swobodnej przyrody i naturalnego krajobrazu, w którym działalność człowieka jest ledwie widoczna. Ograniczona być ona powinna do założenia i utrzymania dróg oraz do celowego rozmieszczenia niezbędnych budynków” ³³ (31).

Idee Pücklera nawiązywały do szerokie rozpowszechnionych w Anglii wielkich założeń parkowych, obejmujących ogromne przestrzenie łąk, ról i lasów, a w których właściwe elementy ogrodowe ograniczały się do drobnych stosunkowo partii, położonych bezpośrednio przy domu mieszkalnym, ozdobionych kwietnikami, urządzeniami wodnymi i dekoracją architektoniczną - rzeźbiarską, a zwanych „pleasureground” ³⁴ (32).